

Wie bestuurt een gemeente?

Drie organen staan in voor het bestuur van een gemeente: de burgemeester, het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad.

Vlaanderen is bevoegd voor de wetgeving die betrekking heeft op de Vlaamse gemeenten.

De **gemeenteraad** is het **wetgevende** orgaan van de gemeente, bestaande uit gemeenteraadsleden die verkozen zijn via gemeenteraadsverkiezingen. Deze verkiezingen vinden altijd plaats op de tweede zondag van oktober, zoals in 2024 op 13 oktober. Gemeenteraadsleden zijn voor een periode van 6 jaar verkozen volgens het rechtstreeks algemeen kiesrecht. Volgens het Decreet Lokaal Bestuur kan de gemeenteraad een voorzitter uit haar leden kiezen. Dit hoeft niet noodzakelijk de burgemeester te zijn. Deze tweedeling is in het leven geroepen om de gemeenteraad meer autonomie te geven.

Voor de **Vlaamse gemeenteraadsverkiezingen** van 2024 gelden nieuwe regels. Zo is er geen opkomstplicht meer. Daarnaast wordt de burgemeester rechtstreeks verkozen. De persoon met de meeste naamstemmen van de grootste fractie wordt burgemeester. Deze persoon heeft een tijdelijk en exclusief initiatiefrecht om een meerderheid te vormen. Nog een nieuwigheid: lijststemmen worden niet langer toegevoegd aan naamstemmen.

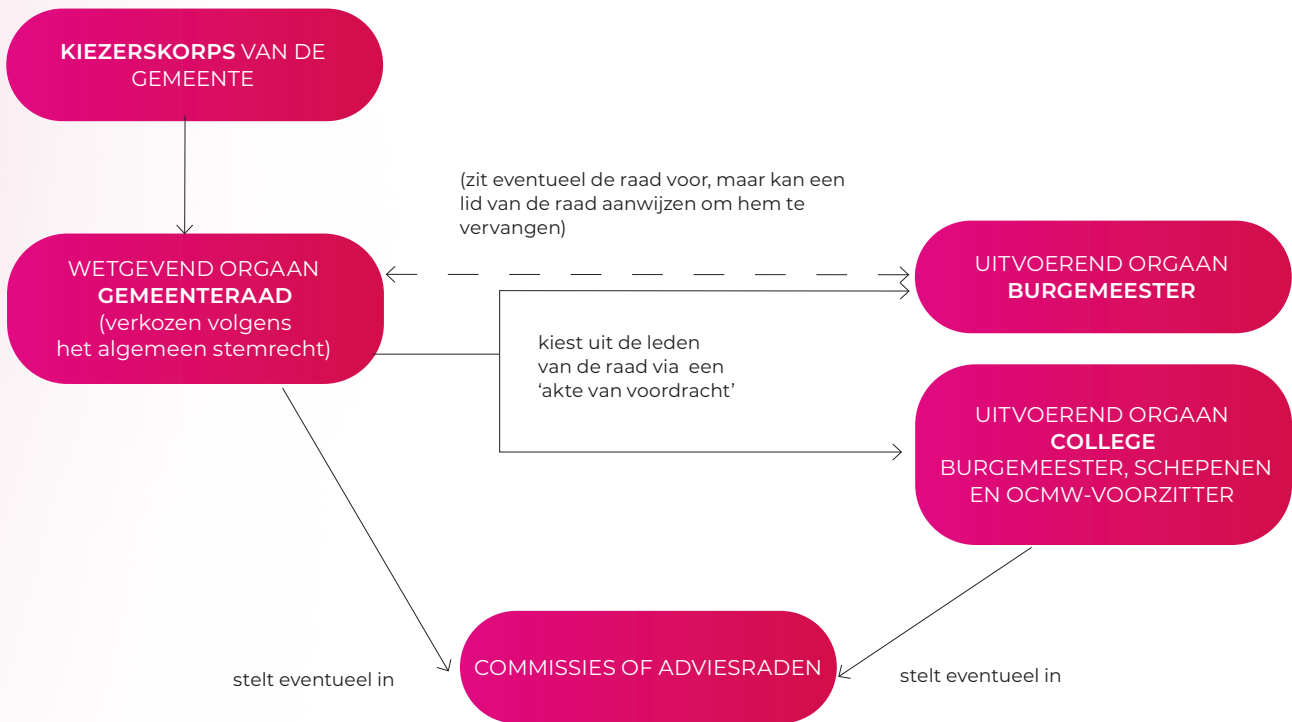
Alle EU-burgers hebben stemrecht en zijn verkiesbaar in de gemeente waar ze wonen. Ook niet-Europese burgers die minstens 5 jaar legaal in België verblijven, hebben gemeentelijk stemrecht. Hiervoor moeten ze zich wel laten registreren.

Het **college van burgemeester en schepenen** vormt het **uitvoerende** orgaan van de gemeente.

Het college staat in voor het dagelijkse bestuur en voert de besluiten van de gemeenteraad uit. Het college bestaat uit de burgemeester, de schepenen en de voorzitter van het bijzondere comité voor de sociale dienst.

Als eerste burger van de gemeente is de **burgemeester** ook vertegenwoordiger van de **regering**. Een burgemeester beschikt over specifieke bevoegdheden zoals de naleving van de openbare orde en de politie.

De bestuursorganen in Vlaanderen

Verder:

- Het **aantal gemeenteraadsleden en schepenen** wordt bepaald op basis van het aantal inwoners van de gemeente. Het aantal raadsleden varieert van 7 (in gemeenten met minder dan 1.000 inwoners) tot 55 (in gemeenten met meer dan 300.000 inwoners). Het aantal schepenen schommelt respectievelijk tussen 2 tot 9.
- Het **college roept de gemeenteraad** minstens 10 keer per jaar **bijeen** of vaker indien gemeentelijke aangelegenheden dit vereisen.